

Asia: VN/30743/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi eräistä leikkauksista ja lääketieteellisistä toimenpiteistä sekä luonnoksista erikoissairaanhoidon keskittämisasiäsetuksen ja päivystysasetuksen muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit ehdotetusta leikkauksista ja tiettyjä lääketieteellisiä toimenpiteitä koskeva valtioneuvoston asetuksesta. Onko ehdotettu asetus selkeä ja toimeenpantavissa, ja onko siinä huomioitu oleelliset asiat? Ellei mielestänne ole, miten sitä pitäisi muuttaa?

-

Kommentit erikoissairaanhoidon keskittämisasiäsetuksen 4 §:n muutosehdotuksesta (psykoterapeuttisiin ja psykososiaalisiin menetelmiin liittyvä työnjako)

Helsingin yliopisto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto aiheesta.

Helsingin yliopisto lausuu, että asetuksessa tulisi seuraavalla tavalla näkyä koulutusyliopiston rooli yhtenä psykoterapeuttisen ja psykososiaalisten menetelmien arviointia ja osaamista ylläpitävänä yhteistyötahona:

”[...] psykoterapeuttisten ja psykososiaalisten menetelmien arviointi ja osaamisen ylläpito valtakunnallisessa yhteistyössä alueensa koulutusvastuuyliopistojen, THL:n ja hyvinvointialueiden kanssa noudattaen Palveluvalikoimaneuvoston suosituksia; yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden ja HUS- yhtymän on myös huolehdittava yhteistyöalueellaan menetelmien käytön alueellisen työnjaon suunnittelusta ja yhteen sovittamisesta yhteistyössä.”

Koska koulutusvastuuyliopistoilla on vastuu mm. psykoterapiakoulutuksista ja psykoterapeuttisia ja psykososiaalisia menetelmiä arvioidaan ja osaamista ylläpidetään sekä psykologian että psykiatrian koulutuksessa, Helsingin yliopistosta tulisi yliopistojen roolin näkyä myös keskittämisasiäsetuksessa.

Yliopiston mukaan tulee varmistaa, että menetelmien kehittäminen ja käyttöönotto perustuvat tieteelliseen näyttöön, ovat kansallisesti neutraaleja ja takaavat tasapuolisen kohtelun eri alueilla. Yliopistojen rooli koulutuksen, kehittämistyön ja tutkimuksen järjestäjinä on keskeinen osa

potilasturvallisuuden ja vaikuttavuuden varmistamista nyt kun lääketieteellisesti merkittävää uudistusta ollaan tekemässä myös mielenterveyshoitojen ja siihen sisältyvän koulutuksen kentällä.

Menetelmien kehittämistyön ja koulutuksen kansallisen koordinaation turvaamiseksi on ensisijaisen tärkeää, että psykoterapeuttisten ja psykososiaalisten menetelmien koulutus ja kehittämistyö koordinoituvat psykologiaa tai psykiatria kouluttavista koulutusvastuuyliopistoista, jotka myös vastaavat psykoterapeuttikoulutuksista. Lisäksi yliopistoilla on autonomia tutkintokoulutuksen tuottamiseen ja kehittämiseen näillä aloilla (Valtioneuvoston asetus

yliopistojen tutkinnoista ja erikoistumiskoulutuksista; 28§, 794/2004).

Ilman koulutusvastuuyliopistojen koordinoivaa roolia ei ole mahdollisuus toteuttaa kansallisesti tasaveroista menetelmien kehittämis- ja kouluttamistyötä, joka edellyttää mielenterveysalalle koulutettavien ammattilaisten tutkintokoulutuksen muokkaamista. Opetussuunnitelmatyö osalta tämä on jo edennyt ja mielenterveypalveluissa tarvittavien menetelmien koulutus terapiatakuun toteutumiseksi käynnistyy osana psykologien koulutusta pilottina osissa koulutusvastuuyliopistoja jo syksystä 2025 alkaen.

Kommentit muista keskittämis- ja päivistysasetuksen muutosehdotuksista

-

Linna Lauri
Helsingin yliopisto - Sari Lindblom, Rehtori